

KYSELYLOMAKE: FSD2849 SOSIAALIBAROMETRI 2012

QUESTIONNAIRE: FSD2849 SOCIOBAROMETER 2012

Tämä kyselylomake on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This questionnaire forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the questionnaire is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta frågeformulär utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om frågeformuläret är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Sosiaalibarometri 2012

HYVÄ SOSIAALIHUOLLOSTA VASTAAVA JOHTAJA!

Olemme toteuttamassa Sosiaalibarometri 2012 -kyselyä. Mikäli ette ole vielä osallistunut kyselyyn, toivoisimme, että voitte käyttää hetken ajastanne. Jokainen vastaus on tärkeä valtakunnallisesti kattavan kokonaiskuvan saamiseksi. Jos olette tällä välin jo vastannut kyselyyn, kiitämme lämpimästi vastauksestanne.

Kyselyssä tiedustellaan näkemyksiänne mm. nuorten yhteiskuntatakuusta, kuntauudistuksesta, palvelujen järjestämisestä ja rahoituksesta sekä arvioita sosiaalisen ja lääkinnällisen kuntoutuksen toteutumisesta.

Pyydämme osallistumaan tutkimukseen vastaamalla oheiseen kyselyyn mahdollisimman pian, mutta **viimeistään 20.1.2012**. Kyselyn palautuskuori on liitteenä. Mikäli vastaatte mieluummin netissä, voitte käyttää 1.12.2011 sähköpostitse saamaanne linkkiä. (Tiedustelut: Pia Londén, puh. 09 7747 2207 tai Pia.Londen@soste.fi).

Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti, eikä tuloksista voi tunnistaa yksittäistä vastaajaa. **Vastaajien kesken arvotaan kylpyläviikonloppu.**

Sosiaalibarometrin tavoitteena on nostaa kuntien sosiaalitoimen ja terveyskeskusten, TE-toimistojen ja Kelan toimistojen johdon ja luottamushenkilöiden kokemukset ajankohtaisesta tilanteesta ja ennakoinnit tulevasta kehityksestä yhteiskuntapoliittiseen keskusteluun ja päätöksentekoon.

Sosiaalibarometrin on toteuttanut 22 vuoden ajan Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto (STKL). 1.1.2012 alkaen STKL, Terveysturvan edistämisen keskus (Tekry ry) ja Sosiaali- ja terveysjärjestöjen yhteistyöyhdistys (YTY ry) yhdistyivät SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:ksi. Muutoksella ei ole vaikutusta Sosiaalibarometrin toteuttamiseen.

Kiitokset osallistumisestanne ja menestystä vuodelle 2012!

Yhteistyöterveisin

Riitta Särkelä
johtaja
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Sosiaalibarometri on vuotuinen ajankohtaisraportti, joka kuvaa hyvinvoinnin, palvelujen ja palvelujärjestelmän ajankohtaisista tilanteista ja ennakoitua kehitystä. Lisätietoja: tutkija Tyyne Hakkarainen (p. 09 7747 2206, Tyyne.Hakkarainen@soste.fi).

HYVÄ SOSIAALIHUOLLOSTA VASTAAVA JOHTAJA!

Kuntien sosiaali- ja terveydenhuolto on viime vuosina ollut suurten muutosten keskellä. Tämän vuoksi on tärkeää saada valtakunnallinen kokonaiskuva paikallistason ajankohtaisesta tilanteesta. Pyydämmekin, että käytätte hetken kiireisestä ajastanne ja kerotte näkemyksenne kuntanne (tai yhteistoiminta-alueenne) sosiaalihuollon tilanteesta.

Oheinen kysely käsittelee mm. arvioita nuorten yhteiskuntatakuusta. Lisäksi eri vastaajatahoilta tiedustellaan näkemyksiä kuntauudistuksesta, palvelujen järjestämisestä ja rahoituksesta sekä arvioita sosiaalisen ja lääkinnällisen kuntoutuksen toteutumisesta.

Kyselyyn:
#codelink

Tavoitteena on nostaa sosiaalihuollon, terveyskeskusten, TE-toimistojen ja Kelan toimistojen johdon ja luottamushenkilöiden kokemukset ajankohtaisesta tilanteesta ja ennakoinnit tulevasta kehityksestä sosiaali- ja terveyspoliittiseen keskusteluun ja päätöksentekoon.

Jokainen vastaus on tärkeä kattavan kuvan saamiseksi. Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti. Jos vastaatte mieluummin paperilomakkeella, sen saa tutkussihteeri Pia Londénilta (p. 09 7747 2207 tai Pia.Londen@stkl.fi). Vastaajien kesken arvotaan kylpyläviikonloppu.

Tulosten pohjalta kootaan huhtikuussa julkaistava Sosiaalibarometri-raportti. Sosiaalibarometrin on toteuttanut 22 vuoden ajan Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto (STKL). 1.1.2012 alkaen STKL, Terveiden edistämisen keskus (Tekry ry) ja Sosiaali- ja terveysjärjestöjen yhteistyöyhdistys (YTY ry) yhdistyvät SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:ksi. Muutoksella ei ole vaikutusta Sosiaalibarometrin toteuttamiseen.

Yhteistyöterveisin,
toiminnanjohtaja Riitta Särkelä, Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry

Sosiaalibarometri on vuotuinen ajankohtaisraportti, joka kuvaa hyvinvoinnin, palvelujen ja palvelujärjestelmän ajankohtaista tilannetta ja ennakoitua kehitystä. Lisätietoja 31.12.2011 asti: www.stkl.fi tai tutkija Anne Perälähti (p. 09 7747 2205 tai Anne.Peralhti@stkl.fi).

HYVÄ KYSELYN VASTAANOTTAJA!

Kutsumme Teidät vastaamaan Sosiaalibarometri 2012 -kyselyyn!

Kyselyn tuloksista julkistetaan Sosiaalibarometri 2012 huhtikuussa. Raportti käsittelee palvelujärjestelmän ja hyvinvoinnin ajankohtaista tilannetta ja muutoksia sosiaali- ja terveystoimen, Kelan toimistojen ja TE-toimistojen johtajien sekä lautakuntien puheenjohtajien näkökulmasta.

Tänä vuonna tiedustellaan mm. kuntauudistuksesta, palvelujen järjestämisestä ja rahoituksesta.

Linkki kyselyyn:
#codelink

Pyydämme Teitä vastaamaan mahdollisimman pian. Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti. Mikäli olette tällä välin jo vastannut kyselyyn, kiitämme lämpimästi vastauksestanne.

Vastaajien kesken arvotaan viikonloppu Siuntion kylpylässä.

Sosiaalibarometrin on toteuttanut 22 vuoden ajan Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto (STKL). 1.1.2012 alkaen STKL, Terveysturvan keskus ja Sosiaali- ja terveysjärjestöjen yhteistyöyhdistys (YTY ry) yhdistyvät SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:ksi. Muutoksella ei ole vaikutusta Sosiaalibarometrin toteuttamiseen.

Kiitokset osallistumisestanne!

Rauhallista joulua toivottaen,
toiminnanjohtaja
Riitta Särkelä
Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry

Lisätietoja: tutkija Tyyne Hakkarainen (p. 09 7747 2206, Tyyne.Hakkarainen@stkl.fi).

Sosiaalibarometri 2012 -kysely sosiaalihuollon johdolle

Kyselyn saa kuntien sosiaalihuollosta vastaava johto valtakunnallisesti kattavasti. Yhteistoiminta-alueita (kuntayhtymä tai isäntäkunta) perustaneissa kunnissa kysely osoitetaan yhteistoiminta-alueen johdolle. **Pyydämme arvioimaan esitettyjä kysymyksiä sosiaalihuollon koko** maantieteellisen **vastuualueenne kannalta**. Kunnasta tai laajemmasta toiminta-alueesta käytetään kyselyssä nimitystä **alue**.

Ympyröikää alueenne tilannetta tai käsityksiänne vastaava vaihtoehto tai kirjoittakaa vastaus sille varatulle riville.

1. Kunnan / yhteistoiminta-alueen nimi: _____

2. Mikä on vastuualueenne?

- 1 koko sosiaali- ja terveystoimi
- 2 koko sosiaalitoimi
- 3 osa sosiaalitoimen palveluista; mitkä? _____
- 4 muu; mikä? _____

3. Mikä on koulutustustanne?

- 1 sosiaalityön tai sosiaalipolitiikan koulutus
- 2 hallintotieteellinen koulutus
- 3 taloustieteellinen koulutus
- 4 muu yhteiskuntatieteellinen koulutus
- 5 lääke- tai terveystieteellinen koulutus
- 6 kasvatustieteellinen koulutus
- 7 muu; mikä? _____

4. Kuinka kauan olette olleet sosiaalihuollon tai sosiaali- ja terveydenhuollon johtava viranhaltija? _____ vuotta

Voimavarat, palvelut ja hyvinvointi

5. Millaiseksi arvioitte alueenne **sosiaalitoimen** taloudellisen resursoinnin?

	huono										hyvä
Tällä hetkellä	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
12 kuukauden kuluttua	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

6. Kuinka alueellanne **voidaan** arvionne mukaan **turvata** asukkaiden tarvitsemat **sosiaalipalvelut** nykyisillä voimavaroilla?

	huonosti				hyvin
Tällä hetkellä	1	2	3	4	5
12 kuukauden kuluttua	1	2	3	4	5

7. Onko **vuoden 2012 talousarviossanne vähennetty tai lisätty** seuraavia alueenne asukkaille tarjottavien sosiaalipalvelujen tai -etuuksien resursointia?

	ei sosiaali- huollon vastuulla	vähennetty paljon	vähennetty jonkin verran	ennallaan	lisätty jonkin verran	lisätty paljon
Palvelut internetissä	1	2	3	4	5	6
Tiedonvälitys internetissä	1	2	3	4	5	6
Henkilökohtainen neuvonta (face-to-face)	1	2	3	4	5	6
Lasten päivähoito	1	2	3	4	5	6
Lastensuojelutyö	1	2	3	4	5	6
Kasvatus- ja perheneuvonta	1	2	3	4	5	6
Muu perhetyö	1	2	3	4	5	6
Esiopetus	1	2	3	4	5	6
Lapsiperheiden kotipalvelut	1	2	3	4	5	6
Vanhusten kotipalvelut	1	2	3	4	5	6
Vanhusten palveluasuminen	1	2	3	4	5	6
Vanhusten laitospalvelut	1	2	3	4	5	6
Päihdehuollon asumispalvelut	1	2	3	4	5	6
Päihdehuollon laitoshoido	1	2	3	4	5	6
A-kliniikkapalvelut	1	2	3	4	5	6
Vammaisten kuljetuspalvelut	1	2	3	4	5	6
Vammaisten asumispalvelut	1	2	3	4	5	6
Vammaisten laitoshoido	1	2	3	4	5	6
Sosiaalipäivystys	1	2	3	4	5	6
Kotouttamispalvelut	1	2	3	4	5	6
Omaishoidon tuki	1	2	3	4	5	6
Velkaneuvonta	1	2	3	4	5	6
Kotihoidontuen kuntalisä	1	2	3	4	5	6
Perustoimeentulotuki	1	2	3	4	5	6
Ehkäisevä toimeentulotuki	1	2	3	4	5	6

8. Onko alueellanne tehty sosiaalitoimen osalta **tietoista alibudjetointia** vuodelle 2012?

1 ei

2 kyllä; mihin palveluihin se vaikuttaa eniten? _____

9. Millainen on arvionne mukaan alueenne väestön **hyvinvoinnin kokonaistilanne**?

	huono										hyvä									
Tällä hetkellä	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
12 kuukauden kuluttua	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Nuorten yhteiskuntatakuu

Työ- ja elinkeinoministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö valmistelevat ja toteuttavat tarvittavat toimenpiteet **nuorten yhteiskuntatakuun toteuttamiseksi** vuoteen 2013 mennessä. Hallitusohjelman mukaan jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle tarjotaan työ-, harjoittelu-, opiskelu, työpaja- tai kuntoutuspaikka viimeistään kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta.

10. Miten ennakoitte yhteiskuntatakuun kykenevän vastaamaan vuoteen 2013 mennessä sille asetettuihin tavoitteisiin seuraavissa asioissa omalla alueellanne?

		melko		melko		en osaa
	huonosti	huonosti	kohtalaisesti	hyvin	hyvin	sanoa
Työ-, harjoittelu-, opiskelu-, työpaja- tai kuntoutuspaikan tarjoaminen jokaiselle alle 25v. tai alle 30v. vastavalmistuneelle	1	2	3	4	5	6
Nuorten työttömyyden pitkittymisen ehkäisy	1	2	3	4	5	6
Nuorisotyöttömyyden vähentäminen	1	2	3	4	5	6
Vastavalmistuneiden työllistyminen	1	2	3	4	5	6
Nuorten ohjaaminen uravalinnoissa	1	2	3	4	5	6
Varhainen puuttuminen nuorten syrjäytymiseen työmarkkinoilta ja koulutuksesta	1	2	3	4	5	6
Nuorten koulutukseen hakeutumisen lisääntyminen	1	2	3	4	5	6
Koulutuksen keskeyttäneiden määrän väheneminen	1	2	3	4	5	6
Nuorten syrjäytymispolkujen katkaisu kuntoutustoimenpiteillä	1	2	3	4	5	6
Laaja-alainen eri toimijoiden yhteistyö yhteiskuntatakuun toteuttamisessa	1	2	3	4	5	6

11. Millaisiksi arvioitte seuraavat nuorten yhteiskuntatakuun toteuttamiseksi valitut keinot?

	tehoton	melko tehoton	ei tehokas, ei tehoton	melko tehokas	tehokas
Lisätään nuorille suunnattua ammatillista työvoimapolitiittista koulutusta tai nuorten mahdollisuuksia päästä ammatilliseen työvoimakoulutukseen	1	2	3	4	5
Parannetaan nuorten mahdollisuuksia päästä oppisopimuksen peruskoulutukseen	1	2	3	4	5
Parannetaan pienten ja keskisuurten yritysten mahdollisuuksia palkata nuoria oppisopimuskoulutukseen	1	2	3	4	5
Edistetään vaihtoehtoisten ammatillisen koulutuksen muotojen toteuttamista	1	2	3	4	5
Etsivä nuorisotyö laajennetaan koko maahan	1	2	3	4	5
Edistetään nuorten yrittäjyyttä	1	2	3	4	5
Lisätään yhteistyötä eri toimijoiden välillä nuorten tuen tarpeiden tunnistamisessa	1	2	3	4	5
Varmistetaan riittävät opiskelupaikat eri koulutusasteille	1	2	3	4	5
Varmistetaan työpajojen riittävyys	1	2	3	4	5
Varmistetaan sosiaalisen ja ammatillisen kuntoutuksen saatavuus	1	2	3	4	5
Tunnistetaan nuorten erilaiset tarpeet	1	2	3	4	5
Alueellisen liikkuvuuteen kannustaminen työpaikan löytämiseksi	1	2	3	4	5

12. Millaisia toimia edellä mainittujen lisäksi tai sijasta mielestänne tarvittaisiin, jotta nuoret saisivat töitä, opiskelupaikan ja mahdollisuuden kiinnittyä yhteiskuntaan alueellanne?

---

13. Näettekö, että organisaatiollanne olisi rooli yhteiskuntatakuun toteuttamisessa alueellanne?

- 1 ei; miksi ei? _____
  - 2 kyllä; millainen? _____
-

14. Onko alueellanne käytössä etsivää nuorisotyötä menetelmänä nuorten tavoittamiseksi ja tukemiseksi?

- 1 ei
  - 2 kyllä; mitkä tahot ovat mukana? _____
-

Vuoden 2011 alussa voimaan tulleen nuorisolain mukaan kunnassa tulisi olla **nuorten ohjaus- ja palveluverkosto**, johon kuuluisivat opetus-, sosiaali- ja terveys- ja nuorisotoimen sekä työ- ja poliisihallinnon edustajat. Verkoston tehtävänä on mm. koota tietoja nuorten kasvu- ja elinoloista ja arvioida nuorten tilannetta paikallisen päätöksenteon ja suunnitelmien tueksi.

15. Onko alueellenne perustettu nuorisolain edellyttämä nuorten ohjaus- ja palveluverkosto ja miten arvioitte sen toimivan?

- 1 en ole kuullut asiasta
- 2 ei, eikä suunnitteilla; miksi? _____
- 3 toiminta käynnistymässä
- 4 toiminnassa, mutta toimii huonosti
- 5 toiminnassa, toimii kohtalaisesti
- 6 toiminnassa, toimii hyvin

16. Mikäli alueellanne on nuorten ohjaus- ja palveluverkosto, onko sen käynnistämisestä arvionne mukaan hyötyä alueenne nuorille?

- 1 ei
  - 2 kyllä; millaista? _____
-

Kuntauudistus, palvelujen järjestäminen ja rahoitus

17. Milloin arvionne mukaan **kuntarakenteen** muutokset olisivat tarpeellisia alueellanne?

- 1 1–4 vuoden sisällä
- 2 5–10 vuoden sisällä
- 3 yli 10 vuoden kuluttua
- 4 muutokset eivät ole lainkaan tarpeellisia
- 5 tarvittavat muutokset on jo toteutettu

18. Milloin arvionne mukaan **palvelurakenteen** muutokset olisivat tarpeellisia alueellanne?

- 1 1–4 vuoden sisällä
- 2 5–10 vuoden sisällä
- 3 yli 10 vuoden kuluttua
- 4 muutokset eivät ole lainkaan tarpeellisia
- 5 tarvittavat muutokset on jo toteutettu

19. Kuinka nopeasti valtakunnalliset linjaukset ja sääntely kuntauudistuksesta tulisi mielestänne toteuttaa?

- 1 hallituskauden puoliväliin mennessä (v. 2013 kevät)
- 2 hallituskauden loppuun mennessä
- 3 pidemmällä aikavälillä

20. Kuinka nopeasti paikallisella tasolla tulisi edetä sääntelyn mukaisessa kuntauudistuksen toteuttamisessa?

- 1 kuluvalle hallituskaudella
- 2 vuoteen 2017 mennessä
- 3 pidemmällä ajanjaksolla

21. Millaisia riskejä näette kuntauudistuksen **nopeassa** toteuttamisessa oman alueenne kannalta?

---

22. Millaisia riskejä näette kuntauudistuksen **hitaassa** toteuttamisessa oman alueenne kannalta?

---

23. Tulisiko kuntauudistuksen mielestänne pohjautua kuntien vapaaehtoisuuteen?

- 1 ei; miksi? _____
_____
- 2 kyllä; miksi? _____
_____

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiskäytännöt koskevissa keskusteluissa on ollut mukana kolme eri vaihtoehtoa:

Kaksitasoinen kunta- ja aluemalli

Kuntien muodostama alue tai suuri kunta olisi järjestämis- ja rahoitusvastuussa perustasosta ja erityispalveluista. Muista erityistason palveluista vastaisivat alueet ja suuret kunnat yhdessä. Perustasosta vastaavia kuntien muodostamia alueita tai suuria kuntia olisi yhteensä vajaasta 20:sta noin 50:een ja erityistasosta vastaavia alueita olisi viisi.

Kaksitasoinen kuntamalli

Kunta olisi yksin järjestämis- ja rahoitusvastuussa perustasosta ja erityispalveluista. Alueen kunnat vastaisivat yhdessä muista erityistason palveluista. Perustasosta vastaavia kuntia olisi yhteensä n.30–50 ja erityistasosta vastaavia alueita olisi viisi.

Yksitasoinen kuntamalli

Kunta on järjestämis- ja rahoitusvastuussa koko sosiaali- ja terveydenhuollosta (ml. perustasosta ja erityistasosta). Perus- ja erityispalvelujen järjestämisestä vastaavia kuntia olisi alle 20.

24. Millaisella mallilla sosiaali- ja terveystalvet tulisi mielestänne järjestää?

- 1 kaksitasoinen kunta- ja aluemalli
- 2 kaksitasoinen kuntamalli
- 3 yksitasoinen kuntamalli
- 4 muu; mikä? _____

25. Kannatatteko, että seuraavat **tavoite-, rakenne- ja rahoituslinjaukset** voivat toimia sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön uudistamisen pohjana?

	en kannata lainkaan	kannatan vähän	kannatan jonkin verran	kannatan melko paljon	kannatan paljon	en osaa sanoa
Tavoitelinjaukset						
Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen lähtökohtana on yhdenvertaisuus	1	2	3	4	5	6
Sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmä toimii asiakaskeisaisesti	1	2	3	4	5	6
Sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan tavoitteena on vaikuttavuus ja kustannustehokkuus	1	2	3	4	5	6
Sosiaali- ja terveydenhuolto on alana vetovoimainen	1	2	3	4	5	6
Rakennelinjaukset						
Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä on päätettävä demokraattisesti	1	2	3	4	5	6
Sosiaali- ja terveydenhuolto on järjestettävä yhtenä kokonaisuutena	1	2	3	4	5	6
Sosiaali- ja terveydenhuollon on oltava osa muuta yhteiskunnallista päätöksentekoa	1	2	3	4	5	6
Järjestämis- ja rahoitusvastuun on oltava samassa organisaatiossa	1	2	3	4	5	6
Sosiaali- ja terveydenhuolto on järjestettävä nykyistä laajemmilla väestöpohjilla	1	2	3	4	5	6
Sosiaali- ja terveydenhuollon tuottamisessa on otettava huomioon alueelliset erityispiirteet	1	2	3	4	5	6
Erilaiset tuotantotavat on mahdollistettava	1	2	3	4	5	6
Palvelujen jatkuva kehittäminen on osa järjestämisvastuuta ja sitä tulee tukea alueellisesti ja valtakunnallisesti	1	2	3	4	5	6
Kansallisella ohjauksella on varmistettava väestön yhdenvertaisuus, oikeusturva ja palvelun laatu	1	2	3	4	5	6
Rahoituslinjaukset						
Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen on perustuttava pääosin verorahoitukseen yhteisvastuuseen	1	2	3	4	5	6
Asiakkaalle aiheutuvat kustannukset eivät saa estää tarpeen mukaista palvelujen käyttöä tai toimeentuloa	1	2	3	4	5	6
Rahoituksen on oltava läpinäkyvää väestölle, tuottajalle, järjestäjälle ja valtakunnalliselle ohjaukselle	1	2	3	4	5	6
Rahoituksen on kannustettava vaikuttavuuteen ja kustannustehokkuuteen (sovittu laatutaso, hallinnollinen tehokkuus, myös asiakkaan vastuunotto)	1	2	3	4	5	6
Rahoituksen ei tule mahdollistaa osaoptimointia	1	2	3	4	5	6

26. Millaisen väestöpohjan **perustason** sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen mielestänne vaatii?

- 1 nykyistä pienemmän väestöpohjan (alle 20 000)
- 2 nykyinen 20 000 asukkaan väestöpohjan vaatimus on riittävä
- 3 jonkin verran nykyistä suuremman väestöpohjan (20 000-50 000)
- 4 huomattavasti nykyistä suuremman väestöpohjan (yli 50 000)

27. Millaisen väestöpohjan **vaativan erityistason** sosiaalipalvelujen järjestäminen mielestänne vaatii?

Noin _____ asukkaan väestöpohjan

SGEI-palvelulla tarkoitetaan yleishyödyllisiä taloudellisia palveluja, joiden saatavuuden turvaaminen katsotaan yhteiskunnallisesti niin tärkeäksi, että viranomaisen voi asettaa palveluntuottajalle julkisen palvelun velvoitteen. Viranomaisten on turvattava niiden saatavuus kaikissa olosuhteissa, myös silloin kun markkinat eivät pysty tätä palvelua takaamaan. Usein on kysymys tilanteista, joissa on vain yksi tai muutama kyseisen palvelun tuottaja. Mikäli jollekin toimijalle annetaan julkisen palvelun velvoite ja tietty palvelu määritellään SGEI-palveluksi, sen todelliset kustannukset ja mahdollisuus kehittämiseen voidaan korvata palveluntuottajalle, mutta ylikompensaatiota ei saa syntyä ja tätä on myös valvottava.

28. Oletteko määritelleet alueellanne joitakin sosiaalipalveluja SGEI-palveluksi?

- 1 emme tunne asiaa
- 2 ei
- 3 kyllä; mitkä palvelut? _____

29. Onko alueellanne joitakin sosiaalipalveluja, joissa on vain yksi tai muutama palveluntuottaja (yritys, järjestö tai muu taho) ja joissa SGEI-määrittely olisi perusteltu?

- 1 ei (*siirry kysymykseen 31*)
- 2 kyllä; mitkä palvelut? _____

30. Mikäli vastasitte edellisessä kysymyksessä, että SGEI-määrittely on perusteltua jossakin palvelussa, onko alueellanne jokin tai joitakin palveluntuottajia, jotka voivat tuottaa riittävän määrän kyseistä palvelua?

- 1 ei
- 2 kyllä
- 3 en osaa sanoa

31. Kun hankitte palvelun ulkopuoliselta palveluntuottajalta, kuinka pitkään sopimukseen olette valmiita sitoutumaan palvelun jatkuvuuden turvaamiseksi?

- 1 alle 3 vuotta
- 2 4–5 vuotta
- 3 6–7 vuotta
- 4 8–9 vuotta
- 5 10 vuotta

32. Tarvitsetteko tukea ja ohjausta SGEI-määrittelyihin liittyvissä asioissa ja miltä taholta?

- 1 ei
- 2 kyllä, sosiaali- ja terveysministeriöltä
- 3 kyllä, Kuntaliitolta
- 4 kyllä, joltakin muulta taholta; miltä? _____

Sosiaalihuollon vaativan erityistason palveluilla tarkoitetaan pienten ja harvinaisten erityisryhmien palveluja, jotka vaativat palvelujen tuottajilta erityisosaamista.

33. Miten sosiaalihuollon vaativan erityistason palvelujen rahoitus ja tuottaminen tulisi järjestää ja rahoittaa, jotta ne voitaisiin jatkossa turvata alueellanne? Voitte valita useampia vaihtoehtoja.

	tiivistetään kuntien välistä yhteistyötä	suurempien kuntien luominen	määritellään SGEI- palveluksi	valtion rahoitusta lisätään	valtiolle vastuu järjestämi- sestä	järjestämis- vastuu ERVA- alueille	en osaa sanoa
Sosiaalipäivystys	1	2	3	4	5	6	7
Seksuaalisen hyväksikäytön tutkimus ja hoito	1	2	3	4	5	6	7
Adoptiopalvelut	1	2	3	4	5	6	7
Erittäin vaativat huostaanotto- ja sijoitusratkaisut	1	2	3	4	5	6	7
Raskaana olevien päihteiden käyttäjien hoito ja kuntoutus	1	2	3	4	5	6	7
Tahdonvastainen päihdehoito	1	2	3	4	5	6	7
Erytistason päihdepalvelut	1	2	3	4	5	6	7
Pitkäaikaissairaiden lasten ja nuorten kuntoutus	1	2	3	4	5	6	7
Huumehoito lasten ja nuorten palveluissa	1	2	3	4	5	6	7
Vanhusten psyko- ja päihdegeriatrian alueella erityistason kuntoutus ja hoito	1	2	3	4	5	6	7
Vastentahtoisesta huollosta huolehtiminen	1	2	3	4	5	6	7
Pienten erityisryhmien laitoshoido	1	2	3	4	5	6	7
Pienten erityisryhmien kuntoutus	1	2	3	4	5	6	7
Näkö-, kuulo- ja monivammaisten kuntoutuspalvelut	1	2	3	4	5	6	7
Vaikeavammaisten erikoistunut kuntoutusohjaus ja sopeutumisvalmennus	1	2	3	4	5	6	7
Kehitysvammapsykiatria	1	2	3	4	5	6	7
Vaikeiden ja lyhytaikaisten käytösoireiden hoito	1	2	3	4	5	6	7
Kaksoisdiagnoosipotilaiden kuntoutus	1	2	3	4	5	6	7

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelmassa on kirjaus, että ”julkista terveystalvvelujärjestelmää ja sairausvakuutusjärjestelmää yhteen sovitetaan monikanavaisen rahoitusjärjestelmän ongelmien vähentämiseksi”.

34. Millaisia **myönteisiä** puolia olette havainneet monikanavaisessa rahoituksessa alueellanne?

---

35. Millaisia **ongelmia** olette havainneet monikanavaisessa rahoituksessa alueellanne?

---

36. Ratkaisuna terveyspalveluiden rahoituksen monikanavaisuuteen on esitetty mm. Kela-korvauksen poistamista yksityisiltä lääkärikäynneiltä. Tulisiko mielestänne yksityisiltä lääkärikäynneiltä poistaa Kela-korvaus?

- 1 ehdottomasti tulisi poistaa
- 2 ehkä tulisi poistaa
- 3 ehkä ei tulisi poistaa
- 4 ehdottomasti ei tulisi poistaa
- 5 en osaa sanoa

37. Lisäisikö mahdollinen Kela-korvauksen poistaminen kunnallisten terveyspalvelujen kysyntää teidän alueellanne?

- 1 ei lainkaan
- 2 melko vähän
- 3 melko paljon
- 4 erittäin paljon
- 5 en osaa sanoa

38. Miten arvioitte alueenne terveyspalvelujen selviävän mahdollisesta Kela-korvausten poistosta?

- 1 muutos ei aiheuttaisi mitään ongelmia
- 2 muutos aiheuttaisi melko vähän ongelmia
- 3 muutos aiheuttaisi melko paljon ongelmia
- 4 muutos aiheuttaisi erittäin paljon ongelmia

39. On keskusteltu omaishoidon tuen siirtämisestä Kelan maksettavaksi. Tulisiko omaishoidon tuki mielestänne siirtää Kelan maksettavaksi?

- 1 ehdottomasti ei tulisi siirtää
- 2 ehkä ei tulisi siirtää
- 3 ehkä tulisi siirtää
- 4 ehdottomasti tulisi siirtää
- 5 en osaa sanoa

40. Pääministeri Jyrki Kataisen hallitusohjelmassa on kirjaus perusturvan parantamisesta 100 eurolla. Onko hallituksen linjaus perusturvan parantamisesta mielestänne riittävä?

- 1 ei
- 2 kyllä

41. Mihin perusturvan parantamisen tulisi mielestänne jatkossa erityisesti kohdistua?

	täysin eri mieltä	osittain eri mieltä	en samaa enkä eri mieltä	osittain samaa mieltä	täysin samaa mieltä
Työmarkkinatuki	1	2	3	4	5
Ansiosidonnainen työttömyyskorvaus	1	2	3	4	5
Takuueläke	1	2	3	4	5
Työeläke	1	2	3	4	5
Vähimmäismääräinen sairauspäiväraha	1	2	3	4	5
Ansiosidonnainen sairauspäiväraha	1	2	3	4	5
Asumistuki	1	2	3	4	5
Lapsilisä	1	2	3	4	5
Kotihoidontuki	1	2	3	4	5
Toimeentulotuki	1	2	3	4	5

Kuntoutus

42. Miten arvioitte seuraavien sosiaalisen kuntoutuksen työmuotojen toteutuvan tällä hetkellä alueenne asukkaiden kannalta?

	huonosti	melko huonosti	kohtalaisesti	melko hyvin	hyvin
Asiakkaiden elämäntilanteen kartoittaminen	1	2	3	4	5
Kuntoutus-/palvelusuunnitelmien laatiminen asiakkaiden kanssa	1	2	3	4	5
Kuntoutuksen tavoitteiden tarkastaminen ja uudelleenmäärittely	1	2	3	4	5
Yksilökohtainen psykososiaalinen työ	1	2	3	4	5
Ryhmämuotoinen psykososiaalinen työ	1	2	3	4	5
Sopeutumisvalmennus	1	2	3	4	5
Yhteistyö viranomais- ja muun palveluverkoston kanssa	1	2	3	4	5
Järjestöjen tarjoaman vertaistuen hyödyntäminen	1	2	3	4	5

Kuntoutuspalvelujen järjestämis- ja kustannusvastuut ovat Suomessa monikanavaisia. Kuntoutus ulottuu julkisella sektorilla usealle eri hallinnon ja toiminnan alalle. **Lääkinnällisestä kuntoutuksesta** vastaavat pääosin Kela, julkinen terveydenhuolto ja tapaturma- ja liikennevakuutuslaitokset, **sosiaalisesta kuntoutuksesta** sosiaalihuolto sekä **ammattillisesta kuntoutuksesta** TE-hallinto, Kela ja työeläkelaitokset.

43. Millaiseksi arvioitte asiakkaiden kannalta seuraavien **kuntoutukseen** liittyvien seikkojen toteutumisen alueellanne?

	huonosti	melko huonosti	kohtalaisesti	melko hyvin	hyvin	en osaa sanoa
Sosiaalinen kuntoutus						
Kuntoutustoimenpiteitten oikea-aikaisuus kuntoutujan kannalta	1	2	3	4	5	6
Kuntoutuksen saatavuus	1	2	3	4	5	6
Vaikuttavuus kuntoutujan psyykkiseen ja sosiaaliseen toimintakykyyn	1	2	3	4	5	6
Kuntoutusvalikoiman vastaavuus kuntoutujien tarpeisiin	1	2	3	4	5	6
Terveydenhuollon lääkinällinen kuntoutus						
Kuntoutustoimenpiteitten oikea-aikaisuus kuntoutujan kannalta	1	2	3	4	5	6
Kuntoutuksen saatavuus	1	2	3	4	5	6
Vaikuttavuus kuntoutujan psyykkiseen ja sosiaaliseen toimintakykyyn	1	2	3	4	5	6
Kuntoutusvalikoiman vastaavuus kuntoutujien tarpeisiin	1	2	3	4	5	6
Kelan lääkinällinen kuntoutus						
Kuntoutustoimenpiteitten oikea-aikaisuus kuntoutujan kannalta	1	2	3	4	5	6
Kuntoutuksen saatavuus	1	2	3	4	5	6
Vaikuttavuus kuntoutujan psyykkiseen ja sosiaaliseen toimintakykyyn	1	2	3	4	5	6
Kuntoutusvalikoiman vastaavuus kuntoutujien tarpeisiin	1	2	3	4	5	6

	huonosti	melko huonosti	kohtalaisesti	melko hyvin	hyvin	en osaa sanoa
Monialainen ja -kanavainen kuntoutus kokonaisuudessaan						
Ohjaus muiden viranomaisten tarjoamaan kuntoutukseen	1	2	3	4	5	6
Asiakkaiden tiedon saanti eri kuntoutuspalveluista	1	2	3	4	5	6
Kuntoutuksen toimivuus silloin kun asiakkaat saavat samanaikaisesti usean eri tahon kuntoutuspalvelua	1	2	3	4	5	6
Kuntoutuksen jatkuvuus vastuun siirtyessä työntekijäryhmältä tai hallinnonalalta toiselle	1	2	3	4	5	6
Eri tahojen vastuunjaon selkeys	1	2	3	4	5	6
Kuntoutuksen asiakasyhteistyöryhmän toimivuus	1	2	3	4	5	6
Yhteistyö perusterveydenhuollon kanssa	1	2	3	4	5	6
Yhteistyö erikoissairaanhoidon kanssa	1	2	3	4	5	6
Yhteistyö Kelan toimisto(je)n kanssa	1	2	3	4	5	6
Yhteistyö TE-toimisto(je)n kanssa	1	2	3	4	5	6

44. Miten **sosiaalinen kuntoutus** on kyennyt mielestänne tukemaan ja vahvistamaan eri kuntoutettavien ryhmien sosiaalista toimintakykyä omalla alueellanne?

	huonosti	melko huonosti	kohtalaisesti	melko hyvin	hyvin
Päihdeongelmista kärsivät	1	2	3	4	5
Mielenterveysongelmista kärsivät	1	2	3	4	5
Kehitysvammaiset	1	2	3	4	5
Vankilasta vapautuneet	1	2	3	4	5
Maahanmuuttajat	1	2	3	4	5
Syrjäytymisuhan alla olevat alle 25-vuotiaat	1	2	3	4	5
Syrjäytymisuhan alla olevat 25–64-vuotiaat	1	2	3	4	5
Pitkäaikaistyöttömät	1	2	3	4	5
Uudelleen koulutuksen tarpeessa olevat	1	2	3	4	5

45. Onko alueellanne väestöryhmiä, jotka jäävät usein tarvitsemansa sosiaalisen tai lääkinnällisen kuntoutuksen ulkopuolelle?

- 1 ei
2 kyllä; mitä? _____

46. Oletteko havainneet alueellanne joitakin ongelmia kuntoutusjärjestelmän toimivuudessa asiakkaiden kannalta?

- 1 ei
2 kyllä; millaisia? _____
_____

47. Vaatiiko nykyinen (monialainen) kuntoutusjärjestelmä mielestänne selkiyttämistä eri tahojen välisessä työnjaossa?

- 1 ei
2 kyllä; millaista? _____
_____

Näkemyksiä huono-osaisuudesta

48. Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

	täysin eri mieltä	osittain eri mieltä	en samaa enkä eri mieltä	osittain samaa mieltä	täysin samaa mieltä
Toimeentulotukiasiakkaat					
Useimmat ihmiset, jotka saavat toimeentulotukea, ovat todella sen tarpeessa	1	2	3	4	5
Useimmat toimeentulotuen varassa elävät ovat laiskoja, ja heiltä puuttuu halu ratkaista ongelmansa	1	2	3	4	5
Monet, jotka hakevat toimeentulotukea, ovat syrjäytyneet tavallisesta elämänmenosta	1	2	3	4	5
Toimeentulotukiasiakas voi olla kuka tahansa meistä, jonka taloudellinen tilanne on yllättäen kriisiytynyt	1	2	3	4	5
Toimeentulotukiasiakkaiden tulisi olla yhteiskunnalle kiitollisia saamastaan taloudellisesta avusta	1	2	3	4	5
Useimmat toimeentulotukiasiakkaat ovat osallistuneet tai osallistuvat tulevaisuudessa hyvinvointivaltion rahoitukseen	1	2	3	4	5
Monet, jotka ovat toimeentulotuen tarpeessa, eivät kuitenkaan hae sitä	1	2	3	4	5
Työttömät					
Useimmat ihmiset, jotka saavat työttömyystukea, ovat todella sen tarpeessa	1	2	3	4	5
Useimmat työttömät ovat laiskoja ja heiltä puuttuu halu ratkaista ongelmansa	1	2	3	4	5
Monet työttömistä ovat syrjäytyneet tavallisesta elämänmenosta	1	2	3	4	5
Työttömäksi voi jäädä kuka tahansa meistä	1	2	3	4	5
Työttömien tulisi olla yhteiskunnalle kiitollisia saamastaan taloudellisesta tuesta	1	2	3	4	5
Useimmat työttömät ovat osallistuneet tai osallistuvat tulevaisuudessa hyvinvointivaltion rahoitukseen	1	2	3	4	5
Sosiaalipoliittiset ratkaisut					
Taloudellinen apu tulisi liittää enemmän velvollisuuksiin	1	2	3	4	5
Heidän, jotka ovat itse aiheuttaneet ongelmansa väärinkäytön ja laiminlyöntien myötä, tulisi saada vähemmän taloudellista apua kuin nykyään	1	2	3	4	5
Sanktioita, jotka seuraavat asiakkaan rikottua tehtyjä sopimuksia, tulisi lisätä	1	2	3	4	5
Viranomaisille tulisi antaa sanktioita, mikäli ihmisten oikeuksia ei turvata	1	2	3	4	5
Taloudellinen apu tulisi kohdentaa nykyistä tarkemmin taloudellisesti heikoimmassa asemassa oleville	1	2	3	4	5
Toimeentulotuen tasoa tulisi parantaa	1	2	3	4	5
Ehkäisevää ja täydentävää toimeentulotukea tulisi myöntää nykyistä enemmän	1	2	3	4	5

49. Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

	täysin eri mieltä	osittain eri mieltä	en samaa enkä eri mieltä	osittain samaa mieltä	täysin samaa mieltä
Maassamme elää ihmisiä köyhyydessä ...					
koska heillä on ollut epäonnea	1	2	3	4	5
koska he ovat laiskoja eikä heillä ole tahdonvoimaa	1	2	3	4	5
koska yhteiskunnassamme on suuria epäoikeudenmukaisuuksia	1	2	3	4	5
koska se on väistämätön osa modernia kehitystä	1	2	3	4	5

50. Mitä muita asioita haluaisitte vielä nostaa esille?

Lämmin kiitos vastauksestanne!

Kyselyn tuloksista julkaistaan Sosiaalibarometri 2012 -raportti huhtikuussa 2012.
Julkaisu on 22. vuotuinen ajankohtaiskatsaus hyvinvointiin, palveluihin ja palvelujärjestelmään.
**Pyydämme palauttamaan täytetyn lomakkeen oheisella vastauskuorella viimeistään
20.1.2012.** Vastanneiden kesken arvotaan mm. kylpyläviikonloppu.